

PORLAN YLEISSUUNNITELMAN SELOSTUS, päivitetty 28.6.2018**Taustaa**

Työn tilaajana on ollut Lohjan kaupungin Palvelutuotanto, rakennuttaminen ja kaupunkitekniikka. Ohjausryhmässä on ollut edustettuna monialainen työryhmä ja vaihtoehtoisia suunnitelmaluonnoksia sekä ideakuvia on esitelty päättäjille sekä asukkaille. Molemmista tilaisuuksista saatiin palautetta, joka on ohjannut työtä. Työn on laatinut FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.

Porlan alue on toiminut kalankasvatusalueena ja on erityinen alue juuri kala-altaiden muodostaman kokonaisuuden vuoksi. Lisäksi alueella on monipuolisia luontoarvoja. Alueella järjestetään erilaisia tapahtumia.

Alueella on voimassa oleva valtuuston hyväksymä asemakaava.

Yleissuunnitelma

Yleissuunnitelma tukeutuu valtuuston hyväksymään asemakaavaan. Yleissuunnitelmassa on pyritty ottamaan huomioon saatu palaute sekä mahdollistamaan tapahtumat alueella jatkossakin luontoarvot huomioon ottaen.

Perusratkaisuna yleissuunnitelmassa on, kuten asemakaavassakin, että läntiset luonnoltaan arvokkaimmat altaat säilytetään nykyisellään ja keskeisimpiä ja itäisiä altaita voidaan kehittää toiminnallisempaan suuntaan. Alueen keskivaiheilla on toiminnallinen keskipiste rakennuksineen ja tapahtuma-alueineen.

Reitit ja paikoitus

Suosituksen rantareitin lisäksi alueelle kehitetään erilaisia ja erilevyisiä reittejä pääosin hyödyntämällä nykyisiä polkuja. Polkujen varrelle tuodaan luontotietoa opastein. Rantatasanteelta Kalamestarin talolle rakennetaan esteetön luiska. Kalamestarin talolta länteen lähtevää polkua (Laguksen polku) levennetään ja pinnoitetaan kivituhkalla esteettömäksi reitiksi. Isoja puita säilytetään pengertämällä reittiä kivivaraston graniittisilla reunakivillä.

Sisääntulon kohdalle on ehdotettu pienimuotoista paikoitusaluetta. Isojen tapahtumien aikaan voidaan osoittaa esim. Aurlahden rannan paikoitusalue ja mahdollisesti myös Terveysaseman paikoitusalue Porlan kävijöiden käyttöön.

14.6.2018

Oleskelu- ja tapahtuma-alueet

Tapahtumakenttää laajennetaan uudella täytöllä. Rantareitin varrelle on ehdotettu ulko-opetusta varten rakennettavaa puutasannetta istuskelutasoineen. Lisäksi itäisimpään kala-altaaseen on esitetty tekosaarta. Kaikki nämä ehdotukset antavat lisätilaa alueelle ja mahdollistavat alueen tutkimisen ja käytön uudella tavalla.

Keskimmäisiin pikkualtasiin on ehdotettu tasapainoilusiltoja veden yli ja tasapainoilupölkkyjä veteen.

Kalamestarin talon läheisyyteen tuodaan penkkejä, pöytiä ja puutarhakeinuja. Laguksen polun yhteyteen kehitetään oleskelu- ja näköalapaikka.

Ranta-alueelle on esitetty uusia tai laajennettuja oleskelu- ja piknik paikkoja. Pengerryksissä voidaan hyödyntää kivivaraston kiviä.

Opastus ja portit

Alueen sisääntuloihin ja keskeisille paikoille kehitetään yhtenäiset opastaulut ja opasteet. Sisääntulojen yhteydessä voi olla myös porttiaihe tai toteemi, joka korostaa alueelle saapumista ja tunnistettavuutta.

Kala-altaat

Altaiden säilymisen kannalta on erityisen tärkeää, että niiden vesijärjestelmät toimivat. Munkkipadot tulee kunnostaa ja pumppaamo uusia, jotta vesiä voidaan kierrättää ja altaat tyhjentää tarvittaessa.

Läntiset kala-altaat säilyvät muokkaamattomina (viitasammakko). Keskimmäiset pikkualtaat ovat kukkivia kasvikeitaita ja niitä kehitetään edelleen, esim. iris-allas, rantakasvi- ja kosteikkokasviallas. Altaiden kukkaloisto edellyttää säännöllistä vesaikon poistoa.

Itäisintä isoa allasta tulee tarvittaessa ruopata ja kehittää kala- ja mahdollisesti myös simpukka-altaaksi. Tekosaari voisi auttaa virtauksen saamiseksi, jota tarvitaan simpukoiden kasvatuksessa. Pienimuotoisia suihkulähteitä voi myös käyttää veden kiertämisen tukemiseksi.

Ylimmän kala-altaan reunalle voidaan rakentaa laituri sekä yhdistää ylin allas sen alapuolella olevaan altaaseen kivipurolla.

Rakenteet ja rakennukset

Hautomorakennus on huonossa kunnossa ja se tulisi korvata uudella rakennuksella. Kalamestarin talo voisi toimia museo-, kahvila- ja kokoustilana. Asemakaavassa on varauduttu myös järviakeskuksen sijoittamiseen alueelle. Sivurakennus voi toimia info- ja näyttelytilana.

14.6.2018

Alueelle on ehdotettu myös puurakenteisia kävely- ja istuskelutasoja, nykyisen laiturin pidennystä tai laajennusta sekä näkö/lintutornia, josta voisi tarkastella sekä kala-altaiden että Lohjanjärven lintuja ja maisemia.

Maisemalliset kehittämisideat

Läntisen luonnonmukaisemman alueen vastapainoksi keskimmäisiä ja itäisiä allasalueita kehitetään hieman puistomaisemmiksi ja toiminnallisemmiksi. Itäisellä rantajaksolla avataan paikoin näkymiä järvelle, samoin Laguksen polun varrelle esitetyltä näköalatasanteelta avataan näkymä kala-altaille ja järvelle puustoa harventaen. Kalamestarin pihaa kehitetään ja ylläpidetään perinnepihana, mm. omenatarhaa uusitaan.

Ympäristötaide

Polkujen varrelle tuodaan esim. ITE-taidetta tai muuta väliaikaista taidetta. Taiteessa ja materiaaleissa hyödynnetään luonnon materiaaleja. Ympäristötaiteella voidaan esim. korostaa alueen erityisiä luontoarvoja.

Päivitykset 28.6.2018:

Palvelutuotantolautakunta päätti 19.6.2018, että Porlan puistosuunnitelmaa viedään eteenpäin seuraavin muutoksin:

- 1) Saarta ei rakenneta kalalampeen eikä myöskään lautta / "lossi" yhteyttä,
- 2) siltoja ja tasapainoilurataa ei rakenneta ns. uuden hautomon alapuolella oleviin altaisiin,
- 3) nuotiopaikkaa ei toteuteta pääsisäänkäynnin läheisyyteen,
- 4) pyöräilyreittiä ei toteuteta luontokeskuksen/tapahtumatilan läpikulkuna,
- 5) näkö/lintutornia ei toteuteta.

14.6.2018, päiv. 28.6.2018

Eeva Eitsi, maisema-arkkitehti MARK

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy